

Suppletierichtlijn Antibioticagebruik

Antibiotica bestrijden pathogene bacteriën maar zijn hierin niet selectief, waardoor ze ook nuttige bacteriën die zich in de darmen bevinden, kunnen vernietigen. Door het gebruik van antibiotica kan de microbiota in de darm worden aangetast, met als gevolg een minder goed functionerende darm. Een veelvoorkomende bijwerking van antibiotica (circa 25% van de gevallen) is dan ook diarree, veroorzaakt door de bacterie *Clostridium difficile*. Een gezonde microbiota produceert vitamine K, bij langdurig gebruik van antibiotica kan een vitamine K-deficiëntie optreden. Suppletie is gericht op ondersteunen van de darmmicrobiota, het verminderen van de kans op antibioticageassocieerde diarree en andere aandoeningen (zoals PDS) die in verband gebracht kunnen worden met verstoringen van de microbiota door antibioticagebruik.

Nutriënten	Richtlijn voor dagdosering	Bewijskracht
Probiotica: multi-strain, multi-species Vermindert de kans op antibiotica geassocieerde diarree Helpt de duur van antibiotica geassocieerde diarree te verminderen	2 x 10 ⁹ -4 x 10 ¹⁰ cfu*	● ● ●
<i>Saccharomyces boulardii</i> (probiotische gist) Vermindert de kans op antibioticageassocieerde diarree Breekt toxine A af die wordt geproduceerd door <i>C. difficile</i> en bijdraagt aan schade aan de darmwand	500-1.000 mg	● ● ●
Vitamine K Bij langdurig antibioticagebruik kan een vitamine K-deficiëntie ontstaan Kan het risico op bloedingen door vitamine K-deficiëntie bij ouderen helpen verminderen	1-3 mg	● ◐

* cfu = colony forming units/ kolonievormende eenheden

Gerelateerde suppletierichtlijnen

- Diarree
- Darmreiniging en -opbouw

Aandachtspunten

- Bij langdurig antibioticagebruik komt een vitamine K-tekort in circa 15% van de gevallen voor. Daarnaast kunnen antibiotica leiden tot een tekort aan B-vitaminen, magnesium, calcium, kalium, en ijzer.
- Bij het gebruik van medicijnen, zie tabel 1 voor mogelijke interacties.

Belangrijkste referenties

- Goldenberg JZ et al. Probiotics for the prevention of Clostridium difficile-associated diarrhea in adults and children. Cochrane Database Syst Rev. 2013 May 31;5:CD006095.
- Kale-Pradhan PB et al. Role of Lactobacillus in the prevention of antibiotic-associated diarrhea: a meta-analysis. Pharmacotherapy. 2010 Feb;30(2):119-26.
- Koning CJ et al. The effect of a multispecies probiotic on the intestinal microbiota and bowel movements in healthy volunteers taking the antibiotic amoxicillin. Am J Gastroenterol. 2008 Jan;103(1):178-89. Epub 2007 Sep 25.
- Gutierrez-Castrellon P et al. Diarrhea in preschool children and Lactobacillus reuteri: a randomized controlled trial. Pediatrics. 2014 Apr;133(4):e904-9.
- McFarland LV. Systematic review and meta-analysis of Saccharomyces boulardii in adult patients. World J Gastroenterol. 2010 May 14;16(18):2202-22.
- Aziz F et al. Role of Prophylactic Vitamin K in Preventing Antibiotic Induced Hypoprothrombinemia. Indian J Pediatr. 2014 Oct 10.
- Alitalo R et al. Hypoprothrombinaemia and bleeding during administration of cefamandole and cefoperazone. Report of three cases. Ann Clin Res. 1985;17(3):116-9.